

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 98/49/ЕО

от 29 юни 1998 година

за запазване на правото на допълнителна пенсия на заети лица и самостоятелно заети лица, движещи се в границите на Общността

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 51 и 235 от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³,

(1) като има предвид, че една от основните свободи на Общността е свободното движение на лица; като има предвид, че Договорът предвижда Съветът единодушно да приема мерките в областта на социалното осигуряване, които са необходими за осигуряване на свободно движение на работници, като има предвид, че социалната закрила на работниците е осигурена чрез задължителни социално-осигурителни схеми, придружени от допълнителни социално-осигурителни схеми,

(2) като има предвид, че вече приетото от Съвета законодателство за защита на социално-осигурителните права на работниците, движещи се в Общността и членовете на техните семейства, а именно Регламенти на Съвета (ЕИО) № 1408/71 от 14 юни 1971 г. за прилагането на социално-осигурителни схеми за наети лица, за лица на свободна практика и за членове на техните семейства, движещи се в Общността⁴ и Регламент (ЕИО) № 574/72 от 21 март 1972 г., установяващ процедурата за прилагането на Регламент (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схемите за социална осигуряване на наети лица, лица на свободна практика и членове на техните

¹ ОВ С 5, 9.1.1998 г., стр. 4.

² ОВ С 152, 18.5.1998 г.

³ ОВ С 157, 25.5.1998 г., стр. 26.

⁴ ОВ L 149, 5.7.1971 г., стр. 2 Регламент, изменен последно от Регламент № 1223/98 (ОВ L 168, 13.6.1998 г., стр. 1).

семејства, движещи се в Общността⁵, се отнасят само до схемите за задължително пенсионно осигуряване; като има предвид, че системата за координация, предвидена в тези регламенти, не обхваща схеми за допълнително пенсионно осигуряване, с изключение на схемите, обхванати от термина “законодателство”, както е дефиниран в първата алинея на член 1, буква й) на Регламент (ЕИО) № 1408/71 или по отношение на които дадена държава-членка прави декларация съгласно този член;

(3) като има предвид, че Съветът има широки правомощия по отношение избора на най-подходящите мерки за постигане на целта на член 51 от Договора; и като има предвид системата за координация, предвидена в Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72, и по-конкретно правилата на натрупване, не са отнасят за схемите за допълнително пенсионно осигуряване, с изключение на схемите, обхванати от термина “законодателство”, както е дефиниран в първата алинея на член 1, буква й) на Регламент (ЕИО) 1408/71 или по отношение на които дадена държава-членка прави декларация по този член и поради това са предмет на специфични мерки, от които тази Директива е първата, която цели да се отчете специфичната им природа и особености, и многообразието на такива схеми в държавите-членки и между тях;

(4) като има предвид, че нито една пенсия или обезщетение не може да бъде предмет едновременно на разпоредбите на настоящата директива и на тези на Регламенти (ЕИО) №1408/71 и № (ЕИО)574/72, и поради това всяка схема за допълнително пенсионно осигуряване, която влиза в обхвата на тези регламенти, защото държава-членка е направила декларация в този смисъл по член 1, буква й) на Регламент (ЕИО) №1408/71, не може да бъде предмет на разпоредбите на настоящата директива;

(5) като има предвид, че в своята Препоръка 92/422/ЕИО от 27 юли 1992 г. за сближаването на целите и политиките на социална закрила⁶ Съветът е препоръчал на държавите-членки да “насърчат, където е необходимо, промени в условията, регламентиращи придобиването на пенсия и особено правото на допълнителна пенсия, с оглед премахването на пречките пред движението на наетите работници”;

(6) като има предвид, че може да се допринесе за постигането на тази цел, ако на работници, които се местят или чието работно място се премества от една държава-членка в друга, се гарантира равно третиране по отношение на защитата на правото им на допълнителна пенсия, както на работници, които остават или чиято месторабота се премества, но в същата държава-членка;

⁵ ОВ L 74, 27.3.1972 г., стр.1 Регламент, последно изменен от Регламент №1223/98 (ОВ L 168, 13.6.1998 г., стр.1).

⁶ ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр.49.

(7) като има предвид, че свободното движение на лица, което е едно от основните права, залегнали в Договора, не се отнася само до наети лица, но също така обхваща и лица на свободна практика;

(8) като има предвид, че Договорът не предвижда други правомощия, освен тези на член 235 за предприемане на подходящи мерки в областта на социалното осигуряване на лица на свободна практика;

(9) като има предвид, че за да се даде възможност правото на свободно движение да бъде ефективно упражнено, работници и други ползващи това право, трябва да имат сигурни гаранции за еднакво отношение във връзка със съхранението на законното им право на пенсия, произтичащо от схемите за допълнително пенсионно осигуряване;

(10) като има предвид, че държавите-членки трябва да предприемат необходимите мерки за осигуряване на изплащането на обезщетения по схеми за допълнително пенсионно осигуряване на членове и бивши членове, както и на други ползващи правата според такива схеми във всички държави-членки, и имайки предвид, че всички ограничения пред свободното движение на плащания и капитали са забранени съгласно член 73б от Договора;

(11) като има предвид, че за да се облекчи упражняването на правото на свободно движение, националните законодателства трябва, където е необходимо, да бъдат адаптирани, за да осигурят непрекъснатостта на получаване на обезщетения по схема за допълнително пенсионно осигуряване, изградена в една държава-членка за или от името на работници, които са командировани в друга държава-членка в съответствие с Дял II на Регламент (ЕИО) № 1408/71;

(12) като има предвид в това отношение, че Договорът изисква не само премахването на всякаква дискриминация, основана на националност между работниците на държавите-членки, но също така премахването на всяка национална мярка, която може да бъде пречка или да направи по-малко привлекателно за тези работници упражняването на основните свободи, гарантирани от Договора, както е тълкуван от Съда на Европейските Общности в последователни негови решения;

(13) като има предвид, че работници, упражняващи правото си на свободно движение, трябва да бъдат правилно информирани от работодателите, управителите или други, отговорни за управлението на схеми за допълнително пенсионно осигуряване и по-специално, по отношение на избора и алтернативните възможности пред тях;

(14) като има предвид, че настоящата директива не накърнява законите на държавите-членки, отнасящи се до колективни действия за защита професионалните интереси;

(15) като има предвид разнообразието на схемите за допълнително пенсионно осигуряване, Общността трябва да определи само общата рамка от цели и поради това директивата е подходящия правен инструмент;

(16) като има предвид, че в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, залегнали в член 3б на Договора, целите на настоящата директива не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и могат, следователно да бъдат постигнати по-добре от Общността; като има предвид, че настоящата директива не излиза извън границите на необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ЦЕЛ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Член 1

Целта на настоящата директива е да защити правата на хората, участващи в схеми за допълнително пенсионно осигуряване, които се движат от една държава-членка в друга, като с това допринася за премахване на пречките пред свободното движение на наетите лица и лица на свободна практика в Общността. Тази закрила се отнася до правата на пенсия, придобити, както по доброволни, така и по задължителни допълнителни пенсионни схеми, с изключение на схемите, обхванати от Регламент (ЕИО) №1408/71.

Член 2

Настоящата директива се прилага към членове, участващи в схеми за допълнително пенсионно осигуряване, както и към други, имащи права според тези схеми, които са придобили или са в процес на придобиване на права в една или повече държави-членки.

ГЛАВА II

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 3

За целите на настоящата директива:

(а) “допълнителна пенсия” означава пенсии за навършена пенсионна възраст и там, където е предвидено от правилата на схемата за допълнително пенсионно осигуряване, изградена в съответствие с националното законодателство и практика, пенсии за инвалидност и наследствени пенсии, предназначени да допълнят или заменят тези, осигурени при същите обстоятелства от установените от закона схеми за задължително обществено осигуряване;

(б) “схема за допълнително пенсионно осигуряване” означава всяка професионална пенсионна схема, установена в съответствие с националното законодателство и практика, като договор за групово осигуряване или разходопокривна схема, договорена от един или повече браншове или отрасли, капиталови схеми или пенсионна договореност, основаващо се на резервни фондове, или всяка колективно или друго подобно споразумение, имащо за цел осигуряване на допълнителна пенсия за наети лица или лица на свободна практика;

(в) “право на пенсия” означава всяко обезщетение, на което участниците в дадена схема и други, придобили такива права, имат право съгласно правилата на дадена схема на допълнително пенсионно осигуряване и където е приложимо, съгласно националното законодателство;

(г) “придобито пенсионно право” означава всяко право на обезщетения, получено след изпълнение на условията, изисквани от правилата на дадена схема за допълнително пенсионно осигуряване и, където е приложимо, съгласно националното законодателство;

(д) “командиран работник” означава лице, което е изпратено на работа в друга държава-членка и което според условията на Дял II на Регламент (ЕИО) №1408/71 продължава да бъде субект на законодателството на държавата-членка по произход, и “командирането” се разглежда по съответния начин;

(е) “осигурителна вноска” означава всяко направено или считано за направено плащане, според дадена схема за допълнително пенсионно осигуряване.

ГЛАВА III

МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПЕНСИОННИ ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ, ДВИЖЕЩИ СЕ В ОБЩНОСТТА

Член 4

Равно третиране по отношение запазването на правата на пенсия

Държавите-членки предприемат необходимите мерки за осигуряване запазването на придобитите пенсионни права на лицата, участващи в схема за допълнително пенсионно осигуряване, по отношение на които е прекратено правенето на осигурителни вноски по тази схема в резултат от преместването им от една държава-членка в друга, в същата степен както и за членове, по отношение на които вече не се правят осигурителни вноски, но които остават в същата държава-членка. Този член се прилага също и към лица, имащи права според правилата на въпросната схема за допълнително пенсионно осигуряване.

Член 5

Презгранични плащания

Държавите-членки гарантират, че по отношение на членове, участващи в схеми за допълнително пенсионно осигуряване, както и за други, имащи права според такива схеми, плащанията на всички обезщетения, извършвани по схеми за допълнително пенсионно осигуряване в други държави-членки, са освободени от всякакви такси и разноски по преводите, които биха могли да бъдат начислени.

Член 6

Осигурителни вноски по схеми за допълнително пенсионно осигуряване за и от името на работници, изпратени на работа в друга държава-членка

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят непрекъснатостта на осигурителните вноски, правени по дадена схема за допълнително пенсионно осигуряване, установена в дадена държава-членка за, или от името на даден работник, изпратен в друга държава-членка, който участва в такава схема по време на неговата/нейна работа в друга държава-членка.
2. Когато, съгласно параграф 1, вноските продължават да се правят според дадена схема за допълнително пенсионно осигуряване в една държава-членка, изпратеният на работа работник, и където е приложимо, неговият работодател, се освобождават от всякакви задължения да правят осигурителни вноски по схема за допълнително пенсионно осигуряване в друга държава-членка.

Член 7

Информация за членове, участващи в схема

Държавите-членки предприемат мерки, за да гарантират, че работодателите, управителите или други отговорни за управлението на схеми за допълнително пенсионно осигуряване, предоставят адекватна информация на членовете, участващи в такива схеми, когато те се местят в друга държава-членка, относно пенсионните им права и възможностите, които имат съгласно схемата. Такава информация трябва най-малкото да съответства на информацията, давана на членове, участващи в схема, по отношение на които правенето на осигурителни вноски се прекратява, но които остават в същата държава-членка.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 8

Държавите-членки могат да предвидят прилагане на разпоредбите на член 6 само за командировани работници, които започват работа на или след 25 юли 2001г.

Член 9

Държавите-членки въвеждат в националното си законодателство необходимите мерки, за да позволят на всички лица, които се считат ошетени от неприлагането на разпоредбите на настоящата директива, да предявят своите права по съдебен ред, след като евентуално са предявили претенциите си пред други компетентни инстанции.

Член 10

1. Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзакони и административни разпоредби, за да приведат законодателство си в съответствие с настоящата директива не по-късно от 36 месеца от датата на влизането ѝ в сила, или гарантират, че най-късно до тази дата, организациите на работодателите и работниците ще въведат изискваните разпоредби по пътя на взаимно договаряне. Държавите-членки предприемат всички необходими стъпки, които им позволяват по всяко време да гарантират постигането на резултатите, наложени от настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Те информират Комисията за националните власти за контакт по отношение прилагането на настоящата директива.

2. Не по-късно от 25 януари 2002 г. държавите-членки уведомяват Комисията за текста на разпоредбите от националното законодателство, които приемат в областта, уредена от настоящата директива.

3. На основата на информацията, предоставена от държавите-членки, Комисията изпраща доклад до Европейския парламент, Съвета и Икономическия и социален комитет, в рамките на шест години след влизане в сила на настоящата директива.

Докладът разглежда прилагането на настоящата директива и, където е подходящо, предлага необходимите изменения.

Член 11

Настоящата директива влиза в сила от деня на публикуването ѝ в Официален вестник на Европейските общности.

Член 12

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Люксембург на 29 юни 1998 година.

За Съвета:

Председател:

R. COOK